

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Disp. VI. De mensura visionis beatificæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](#)

DE MENSURA VISIONIS BEATIFICAÆ. 181

A ratio speciei intelligibilis, intellectui beatorum diversimodè applicata ac determinata, juxta exigentiam luminis, ad repræsentandas has potius creaturas quam alias.

Colligitur ex D. Thoma variis in locis: nam hic art. 6. & 7. & 3. contra Gentes cap. 57. reducit diversitatem visionis beatæ ad diversitatem luminis gloriae. Et quæst. 8. de verit. art. 4. ad 2. recurrit ad diversam applicationem divinae essentiæ, in ratione speciei, quæ semper comitatur proportionem luminis gloriae.

B Probatur etiam conclusio ratione. Principia intrinseca visionis beatæ (id est intra intellectum existentia) sunt lumen gloriae, & essentia divina per modū speciei intelligibilis, intellectui beatorum unita, ut suprā declaratum est: Unde cùm diversitas cognitionis peti debet ex principiis intrinsecis ad illam concurrentibus, etiam diversitas videndi has creaturas potius quam alias, sumi debet ex differentia individuali luminis gloriae, & ex unione essentiæ divinae, ut speciei intelligibilis, quæ juxta proportionem luminis, plus vel minus se manifestat beatis, & est ratio videndi plures vel pauciores creaturas.

Dico ultimò: Causa extrinseca & remota, cur aliquæ creature existentes vel futurae videantur à beatis, potius quam alias, sunt status cuiuslibet beati, & voluntas Dei applicans & determinans essentiam divinam in ratione speciei, ad repræsentandum has creaturas potius quam alias.

C Prima pars conclusionis evidens est: ut enim ostendimus §. præcedenti, visio beatæ, cùm sit perfectè satiatio omnis justi desiderij, manifestat beatis omnia quæ pertinent ad proprium illorum statum: Unde cùm ad statum cuiuscumque beati, aliquæ creature in particulari pertineant, ut antea declaravimus, status cuiuslibet beati est causa extrinseca, & remota, cur hæ potius quam alia creature in verbo cognoscantur.

Addo quid, sicut charitas recepta in Petro, magis ipsum inclinat ad seipsum amandum, quam alium; & sicut virüs fortitudinis, licet sit ejusdem speciei in viro, & in muliere; inclinat tamen viram ad aggredendum hostes, non feminam, quia hoc non decet statum ipsius. Ita etiam lumen gloriae perficit, & inclinat subjectum in quo recipitur, secundum modum, & capacitem ipsius; & determinat intellectum beati, ad videndum has creaturas potius quam alias, secundum quod postular proprius cuiuscumque status: Ergo status cuiuslibet beati, est causa veluti extrinseca, à qua oritur diversitas videndi in verbo has creaturas potius quam alias.

E Secunda vero pars, qua asserit talen diversitatem peti etiam ex libero decreto divinae voluntatis, divinam essentiam in ratione speciei intelligibilis, intellectui beatorum diversimodè applicantis, evidens est. Cùm enim essentia divina, ut gerens vices speciei, non sit ex se determinata, sed indifferens ad repræsentandum has potius quam illas creaturas, debet extrinsecè determinari, & applicari per decretum divinae voluntatis, ad repræsentandas tales creaturas potius quam alias, iuxta exigentiam luminis gloriae, & meritum ac statum cuiuslibet beati. Et ideo essentia divina vocari solet speculum voluntarium, quia non repræsentat nisi ea quæ Deus vult & ordinat; & nisi ut applicata, & determinata, per liberum decretum voluntatis divinæ: sicut divina omnipotencia non determinatur ad hæc pos-

A titus quam illa producenda, nisi ratione ejusdem decreti.

DISPUTATIO VI.

De mensura visionis Beatifice.

A D complementum hujus Tractatus, suæ pereft ut de mensura visionis beatifica differamus, & durationem per quam illa mensuratur, breviter explicemus. Unde sit

ARTICVLVS UNICVS.

Quænam sit mensura visionis beatifica?

§. I.

Premittenda ad resolutionem questionis.

Suppono primò, visionem beatificam esse omnino invariabilem, & quæcumque videntur à beatis in verbo, non successivè sed simul videntur.

Ita docet D. Thomas h[ic] art. 10. & 3. contra Gentes cap. 60. & colligitur ex SS. Patribus: Augustinus enim 15. de Trinit. cap. 16. loquens de visione beatæ: *Non erunt, inquit, volubiles nostræ cogitationes, ab aliis in alia cunctes atque redentes; sed omnem scientiam nostram simul uno conceptu videbimus.* Idem docet D. Bernardus §. de confid. cap. 13. ubi sic habet: *Non enim tunc fragilis acies mentis nostræ, quantumcumque reverenter intendens, aliquatenus diffiliat, resisteret in suam pluralitatem; colliget se magis, adunabit, conformabitque unitati illius, vel potius unitati illi.*

Eadem veritas significari videntur Isaiae 6, cùm enim dixisset Propheta, quod seraphim flabant (scilicet ante thronum Dei) statim subiungit, sex alæ erant uni, & sex alæ alteri, & duabus volabant: quæ verba expendens idem Bernardus ferm. 4. de verbis Isaiae: *Ad quid (inquit) tunc alæ, si flant? Cui interrogationi sic responderet: Credo autem, sicut in volatu alacritatem, sic & in statione immobilitatem promitti.*

Probatur etiam eadem suppositio triplici ratione quam habet D. Thomas locis citatis. Prima est, quia beatæ omnia quæ videntur in verbo, videntur in unica specie divinae essentiæ: ea autem quæ videntur in unica specie, videntur simul, & non successivè. Quam rationem etiam tangit D. Bernardus ferm. 31. in Cant. ubi loquens de excellentia divinae visionis, sic ait: *Illa visio stat, quia forma stat quæ tunc videtur: est enim, nec ullam capit ex eo quod est, fuit, vel erit, mutationem.*

Secunda ratio est. Felicitas perfecta (qualem habent beatæ in visione Dei) non est secundum habitum, sed secundum actum, ut dicit Aristoteles 10. Ethic. Ergo non unum prius, & aliud posterius, sed omnia simul & semper, secundum actum, & in uno actu videntur à beatis.

Tertia ratio quam etiam adducit S. Thomas locis citatis, sic potest proponi. Unaquæque res, cùm venerit ad suum ultimum finem, quiescit, cùm omnis motus sit ad acquirendum finem: Sed ultimus finis intellectus, est visio divinae essentiæ: Ergo intellectus divinam essentiam videns, non movetur ab uno intelligibili in aliud, sed om-

Z. iii

nia quæ per hanc visionem cognoscit, simul actu considerat.

3. Suppono secundò, tres esse mensuras durationis rerum: scilicet æternitatem, ævum, & tempus. Æternitas est mensura rei immutabilis tam secundum esse quam secundum operations. Ævum est mensura rei immutabilis secundum esse, mutabilis vero secundum operations, & accidentia quæ potest suscipere. Tempus denique est mensura rei omnino immutabilis, tam secundum esse, quam secundum operations. Ita docet S. Doctor supra quæst. 10. art. 5. his verbis: *Tempus habet in se prius & posterius: ævum autem non habet in se prima & posterina, sed ei conjungi possunt: æternitas vero non habet prima, neque posterius, neque ea comparatur.*

4. Suppono tertio, æternitatem aliam esse essentialiem, & aliam participatam. Æternitas per essentialiam, est duratio esse omnino indefectibilis, tam ab intrinseco, quam ab extrinseco, unde convenit soli Deo. Æternitas vero participata, est duratio rei immutabilis quidem ab intrinseco, mutabilis vero ab extrinseco, saltem per potentiam Dei, per quam potest destrui ac definire esse, vel aliquam mutationem in se suscipere; & ista potest convenire rebus creatis, divinam immutabilitatem participantibus, ut colligitur ex D. Thoma supra quæst. 10. art. 2. ad 1. ubi ait: *Quando Augustinus dicit quod Deus est author æternitatis, intelligitur de æternitate participata; eo enim modo communicat Deus suam æternitatem aliis, quib[us] & suam immutabilitatem. His præsuppositis.*

5. Inquirimus, quanam ex tribus mensuris jam explicatis, visionem beatificam mensurare? An tempus, vel ævum, aut æternitas essentialis, vel participata? In cuius difficultatis resolutione, quatuor reperio sententias. Prima existimat visionem beatificam tempore mensurari, quia licet ejus duratio sit indivisibilis, & tota simul; illam tamen non intelligimus, nisi per ordinem ad nostrum tempus. Ita Vazquez supra disp. 36. cap. 5.

Secunda docet, illam non mensurari tempore, sed aev. Sic Scotus in 4. dist. 49. quæst. 6. quem sequitur Suarez in metaph. disp. 50. sect. 6. num. 18.

Tertia contendit, illam mensurari ipsa æternitate essentiali Dei. Hanc tenent Ferrariensis, Bannes, Navarrete, Biescas, & quidam alij ex Schola D. Thomæ.

Ultima denique, quam alij Thomistæ communiter defendunt, propriam mensuram visionis beatæ, esse æternitatem non essentiali, sed participatam, affirmat. Ita Capreolus, Cajetanus, Nazarius, Gonzales, Ioannes à S. Thoma, & alij communiter.

§. II.

Rejiciuntur tres primæ sententiae, & quarta statuitur.

6. **D**ico primò, visionem beatam non mensurari tempore. Ita D. Thomas 3. contra Gentes cap. 61. ubi hanc conclusionem multipliciter demonstrat. Primò, quia in hoc æternitas à tempore differt, quod tempus in quadam successione habet esse, æternitas vero est tota simul: At in visione beata non est successio, sed omnia quæ per illam videntur, simul, & uno intuitu videntur,

A ut in prima suppositione demonstratum est: Ergo non mensuratur tempore.

Secundò, Actio non est in tempore, nisi vel ratione principij, vel ratione termini quem attingit: Sed visio beatifica ex neutro capite potest esse in tempore, vel eo mensurari: Ergo tempore non mensuratur. Major constat, sic enim actiones rerum materialium sunt in tempore, ratione principij, & actiones vero Angelorum, quando agunt in hac inferiora, ratione termini. Minor vero probatur: Primum visionis beatæ est intellectus lumine gloria illustratus, & ipsa divinæ essentiæ in ratione speciei intelligibilis secundatur; terminus vero est eadem essentia in ratione speciei expresse, ut constat ex dictis in secunda & tercia disputatione: Atqui talis principium, & talis terminus non subjacent temporis: Ergo visio beatifica, necratione principij, nec ratione termini, subjetat temporis.

Tertiò, Anima intellectiva est creata in confinio æternitatis & temporis, ut dicitur in libro de causis; unde ejus actio per quam conjungitur inferioribus que sunt in tempore, temporalis est; actio vero per quam conjungitur rebus superioribus que sunt supra tempus, æternitatem participat: Sed visio beatifica est actio perfectissima, per quam Angeli, & homines beati, perfectissime conjunguntur Deo, qui est aeternus, & supra omne tempus: Ergo illa non est in tempore, sed in æternitate participata: juxta illud Christi Joan. 17. *Hæc est vita eterna ut cognoscant te Deum verum.*

Denique probatur conclusio, destruendo fundatum Vazquezij: Quod enim nos non intelligamus visionem beatam, nisi per ordinem ad nostrum tempus, non facit quod tempus sit mensura durationis illius; quia nos non cognoscimus illam durationem per reductionem ad nostrum tempus, tanquam ad aliquid perfectius & simplicius, sed tanquam ad aliquid imperfectius, & nostro modo intelligendi accommodatus. Sicut licet non cognoscamus durationem Angeli, nisi per habitudinem ad nostrum tempus; nec attributa divina nisi per ordinem, & connotationem ad creaturas; non tamen propterea tempus nostrum sumitur ut mensura durationis Angelorum, nec creature, ut mensura perfectionis Dei; quia mensura semper se habet ut aliquid simplicius, & uniformius mensurat.

Dico secundo, visionem beatam non mensurari ævo.

Probatur primò ex D. Thoma supra quæst. 10. art. 5. ad 1. ubi dicit: *Creatura spirituales, quantum ad affectiones, & intelligentias, in quibus est successio, mensurantur tempore, quantum vero ad eorum esse naturale, mensurantur ævo; sed quantum ad visionem gloria, participant eternitatem.*

Probatur secundò conclusio ratione fundamentali. Cum enim visio beatifica sit participatio divina intellectio, reddit animam veluti deiformem, & modo divino operantem, ac proinde modo simpliciori, & immutabiliori quam sit Angelus in suo esse: unde cum diversitas mensura durationis rerum, sumatur ex diverso gradu immutabilitatis illarum, ut docet D. Thomas loco citato, visio beata petit mensurari aliquam mensuram nobiliorem & uniformiorem, quam sit ea quæ mensuratur Angelorum substantiam; ac proinde non mensuratur ævo, sed æternitate participata.

DE MENSURA VISIONIS BEATIFICE. 183

12. Probarur tertio conclusio. *Ævum licet in se sit immutabile, & totum simul, admittit tamen aliquam successionem, & aliquas variationes accidentales in Angelo, sive quoad mutationes locales, sive quoad diversos actus, ut dicemus in Tractatu de Angelis: Sed visio beata nullam admissit successionem, aut variationem, etiam accidentalem, in ipsa ratione visionis: Tum quia principia ad illam concurrentia, scilicet lumen gloriae, & essentia divina per modum speciei unita, manent omnino invariata: Tum etiam, quia visio beatifica constituit intellectualem creaturam in ultimo termino, & fine, ac summa beatitudine, quæ non potest amplius proficer nec deficere. Ergo illa non mensuratur ævo.*

13. Addo quod, sicut homo per gratiam viæ, & dona supernatura, participat naturam Dei, & ejus attributa; ita & per visionem beatificam, & gratiam consummatam patriæ, immutabilitatem & aeternitatem Dei aliquo modo participat, ut docet D. Thomas suprà quest. 10. art. 3. ad 1. ubi ait: *Dicuntur multæ aeternitates, secundum quod sunt multi participantes aeternitatem ex ipsa Dei contemplatione.*

Addo etiam, quod visio beata appellatur vita aeterna, non solum quia durabit sine fine, nam hoc modo etiam vita damnatorum erit aeterna; sed quia inter res creatas summam immutabilitatem haber, & nullam admittit successionem aut variationem in ipsa ratione visionis, & quantum ad operationes per se ad illam consequentes, licet illam admittat quantum ad illustrationes, & revelationes que sunt extra verbum, & quæ per se ad illam non pertinent, sed ad illud genus cognitionis, quæ *scientia infusa* appellatur.

14. Dico tertio: Visio beata non mensuratur aeternitate essentiali, sed participata.

Probarut primò ex D. Thoma 3. cont. Gent. cap. 61. ubi ait, quod *Visio Dei in quadam participatione aeternitatis perficitur. Et infra subdit: Eesse divinæ substantie in aeternitate est, vel magis est ipsa aeternitas, visio autem prædicta in participatione aeternitatis est.*

15. Probatur secundo hac ratione fundamentali. Quod mensuratur aeternitate essentiali, debet finiri necessariò ab eterno, & esse omnino immutabile ac indefectibile, tam ab extrinseco quam ab intrinseco: ut enim docet D. Thomas suprà quest. 10. art. 2. *Ratio aeternitatis consequitur immutabilitatem, sicut ratio temporis consequitur motum: Sed visio beatifica, licet ab intrinseco sit invariabilis & indefectibilis, admittit tamen aliquam mutabilitatem, & defectibilitatem ab extrinseco, tam in genere entitativi, quam intelligibili: sicut enim illa incipit de novo, ita & potest desinere, si Deus de facto suspendat suum concursum, sicut de facto desit in aliquibus qui in hac vita viderunt Deum, ut de Paulo, & Moyse docet D. Thomas hinc art. 11. Item illa de potentie absolute potest esse major vel minor, etiam in eodem subiecto; sicut de facto in diversis subiectis una est major quam altera: Ergo non mensuratur aeternitate essentiali, unde cum non mensuratur tempore, vel ævo, ut ostensum est, alia mensurâ, præterquam aeternitate participata, mensurari nequit.*

16. Sed quæres primo, An sicut tempus est subjectivè in primo mobili, & ævum in supremo bonorum Angelorum; ita & aeternitas participata, in aliquo subiecto, & quodnam illud sit?

Respondeo cum Nazario, valde probabile esse

A quod aeternitas participata subjectivè sit in intellectu perfectissimi beati, scilicet in anima Christi: sicut enim in genere motuum, motus primi mobilis est mensura ceterorum, quia est simplicior & uniformior; & sicut durationes Angelorum, propter eandem rationem, mensurantur per durationem supremi Angeli; ita probabile est omnes visiones beatas mensurari à visione Christi, quæ ceteris immutabilior, uniformior, & simplicior est, inquantum unica existens complectitur omnia quæ diversis visionibus aliorum beatorum vindicentur: imo, ut docet D. Thomas suprà citatus, ad omnia se extendit, quæ Deus videt per scientiam visionis.

B Quæres secundo, An alia forma supernaturales, ut gratia, caritas, & unio hypostatica, aeternitate participata mensurantur?

Respondeo gratiam & charitatem in duplice statu considerari posse: scilicet in statu imperfecto viæ, ut regulantur per fidem, & cognitionem obscuram; & in statu perfecto patriæ, & prout regulantur à lumine gloriae, & clara Dei visione. In primo statu mensurantur mensurâ omnino mutabili & temporali, quia trahuntur ad modum imperfectum ipsius subiecti, & sunt in eo amissibiliter; eò quod non repleant totam ejus potentiam, ut docet D. Thomas 2. 2. quest. 24. art. 11. In secundo vero, gratia consummata patriæ, cum sit omnino immutabilis & inamissibilis; & amor beatificus, saltem ut tendit in objectum primarium, scilicet Deum clarè visum, aeternitate participata mensurantur; quia ad visionem beatificam consequuntur, & illi conformantur, ac habent eandem cum illa immutabilitatem & indefectibilitatem. Dixi *amor beatificus, ut tendit in objectum primarium: ut enim fertur in objectum secundarium, id est in creaturas quas liberè amat, non mensuratur aeternitate participata, sed tempore discreto, seu angelico, sicut in statu viae tempore communis, quia ex hac parte admittit mutabilitatem & successionem, quam non admittit visio beatifica, etiam respectu creaturarum quas vident in verbo.*

C De unione vero hypostatica, similiter dicendum est, illam mensurari aeternitate participata, quia est omnino immutabilis, & indefectibilis, multoque intiuimis ac perfectius Deo conjungit, quamvis beatifica, vel gratia consummata patriæ, ut docet D. Thomas 3. p. quest. 50. art. 2. his verbis: *Gratia unionis per quam divinitas unita est carni, ex sui ratione est magis permanens, quia ordinatur ad unionem personalem, quam gratia adoptionis, quæ ordinatur ad unionem affectualem.*

E Nec obstat si dicas, istam unionem secum compati mutabilitatem operationum quas Christus exercebat in natura assumpta, dum erat in statu viæ, & consequenter debere mensurari ævo, quod mensurat rem immutabilem in substantia, & mutabilem in operatione.

Respondetur enim, negando Consequentiam: quia ævum mensurat substantiam immutabilem, quæ est principium, & radix operationum mutabilium; unio autem hypostatica non erat radix illarum operationum, quas Christus dum erat viator exercebat in natura assumpta; illæ enim pertinebant ad naturam, quæ est radix, & principium operandi; non vero ad hypostasim, quæ solum est terminus naturæ, nec operatur nisi illâ mediante. Addo quod, si hoc argumentum concluderet, probaret unionem hypostaticam me-

173

18.

Surari tempore, non aeo; quia actiones corporales quas Christus in natura assumpta exercebat, dum erat viator, erant subiectae mutabilitati temporis, & ab illo mensuratae, sicut actiones aliorum hominum.

§. III.

Solvuntur objectiones.

19. **O**bijicies primò contra primam conclusiōnem: Vīo Pauli quam habuit in via, fuit ejusdem rationis cum ea quam modò habet in patria, utpote terminata ad idem objectū, & procedens ab eodem lumine gloriae, & ab eadem specie divinae essentiae: Sed illa fuit defectibilis, & subiecta mutationi, ac proinde mensurata tempore: Ergo & ista.
20. Respondeo primò, quod licet vīo D. Pauli fuerit ejusdem rationis, quantum ad speciem, & substantiam, cum illa quam modò habet in patria, non tamē quantum ad statum, & modum durationis; quia non fuit data per modum statū perfecti & permanentis, sed per modum transiūtis, non tollentis statum viae. Unde D. Thomas 2. 2. quæst. 175. art. 3. ad 2. numerat illam inter prophetias, & ad modum prophetiarum, seu coruscationis transiūtis, dicit fuisse communicatam: quare licet illa per accidens, & ratione statū, fuerit subiecta mutationi, & mensurata tempore; vīo tamen quā nunc fruitur in cœlo, est omnino immutabilis, & indefectibilis ab intrinseco, ac proinde non mensuratur tempore, sed aeternitate participat.
21. Secundò dici potest, visionem D. Pauli quam habuit in via, fuisse mensurata aeternitate participata, siue illa quam modò habet in patria: quia ab intrinseco, & ex sua natura, erat immutabilis & indefectibilis; quamvis ab extrinseco, & per Dei potentiam, fuerit mutata & destruta; sicut etiam Deus de absolute potentia mutare potest, & destruere visiones quae sunt in patria; & sicut ipsa substantia Angeli, quae mensuratur aeo, potest desinere, si Deus voluerit eam annihilare.
22. Obijicies secundò contra secundam conclusiōnem: Ævum est mensura rei immutabilis in suo esse, & mutabilis secundūm operationes ei adjunctas: Sed vīo beatifica, quamvis sit immutabilis, & indefectibilis in suo esse, est tamē mutabilis quoad perfectiones adjunctas: Ergo mensuratur aeo. Major constat, nam substantia Angeli mensuratur aeo, quia licet sit in se incorruptibilis & indefectibilis, habet tamen aliquam variationem accidentalem, quoad motus locales, & operationes illi adjunctas. Minor vero probatur: Beati non vident statim initio beatitudinis omnia quae pertinent ad eorum statum, sed de his paulatim, & successivè illuminantur à Deo, ut diximus articulo præcedenti: Ergo vīo beatifica admittit in se revelationes & illustrations, ac proinde mutabilis est quoad operationes illi adjunctas.
23. Respondeo distinguendo Majorem. Ævum est mensura rei immutabilis in suo esse, mutabilis vero secundūm operationes illi adjunctas per se, concedo. Illi adjunctas per accidens tantum, nego. Similiter distinguo Minorem: Vīo beatifica est mutabilis quoad operationes illi adjunctas per se, nego. Illi adjunctas per accidens, concedo.
- Explicatur: In beatis duo sunt genera operationium: quædam per se consequuntur ad visionem,

A beatificam, ut amor, fructus, delectatio; & iste sunt omnino immutables, & indefectibiles ab intrinseco, sicut ipsa visio à qua dimanant. Aliae vero sunt quæ visioni beatifica per accidens adiunguntur, ut illuminationes, & revelationes quæ sunt extra verbum; quæ, ut suprā diximus, per se non pertinent ad visionem beatam, sed ad illud genus cognitionis, quam Theologi appellant scientiam infusam, quæ per accidens ad illam consequitur. Quamvis ergo in beatis sit aliqua mutatio, & variatio accidentalis, quantum ad illustrations, & revelationes factas extra verbum; quia tamen ipsa visio beata nullam patitur mutationem, quantum ad alias operationes B quæ per se ad illam consequuntur, non mensuratur aeo, sicut substantia Angeli, quae est principium, & radix operationum mutabilium quæ per se ad illam consequuntur, sed aeternitate participat.

Objicies tertio contra tertiam conclusionem: Vīo beata habet divinam essentiam loco speciei: Ergo debet mensurari eadem mensurā quā illa: Sed essentia divina aeternitate essentiali mensuratur: Ergo & vīo beatifica.

Respondeo concessō Antecedente, negando Consequentiam. Licet enim essentia divina quæ in visione beatifica gerit vices speciei, in se mensuratur aeternitate essentiali; quia tamen cursus ejus ad visionem, incipit & potest definire, & illa potest ad majorem vel minorem visionem concurrere, quod totum importat aliquam mutabilitatem, saltem ab extrinseco, & in ordine ad potentiam Dei absolutam; ideo vīo beatifica mensuratur aeternitate participata, non vero essentiali. Sicut etiam licet Verbum divinum supplet rationem personæ in humanitate Christi; unio tamen hypostatica, ut suprā dicebamus, non mensuratur ipsa aeternitate essentiali, sed particiata. Tum quia incepit aliquando, & de absolute Dei potentia potest desinere. Tum etiam, quia licet humanitati communicetur existentia divina, illa tamen non communicatur ut propria, & homogenea ipsi, sed ut supplens vices existentia creatae.

DISPUTATIO VII.
De Nominibus Dei.

Ad questionem 13. D. Thomae.

L Icet Deus ineffabilis sit, ipsumque (ut olim dicebat Plato) intelligere difficile sit, loqui autem impossibile: tamen de nominibus ejus brevitatem hic cum S. Doctore differendum est: *Divina enim* (inquit Leo Papa) *considerationis materia*, ex eo quod ineffabilis est, *Serm. 4. de pastori tribuit facultatem; nec potest deficere quod dicatur, dum non potest esse satis quod dicitur.*

ARTICULUS UNICVS.

Breviter exponuntur, & declarantur quæ de divinis nominibus, communiter docent Theologi.

Q Væ Theologi communiter docent cum D. Thoma de divinis nominibus, facilia sunt, & deduci possunt ex doctrina quam tradit Aristoteles 1.